

Міністерство освіти і науки України
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Кафедра географії та методики її навчання

ГЕОГРАФІЯ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Навчальний посібник (курс лекцій)
для студентів закладів вищої освіти
видання друге, доповнене та розширене

Упорядник: Ситник О.І.

Умань-2019

УДК [911.3:316.32 (100)](0758)
Г-35

*Ухвалено рішенням Вченої ради природничо-географічного факультету
Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини
(протокол № 3 від 31 жовтня 2019 р.)*

Рецензенти:

О. В. Браславська – доктор педагогічних наук, професор Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

І. В. Кравцова – кандидат географічних наук, доцент кафедри географії та методики її навчання Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини.

Г-35 Географія глобалізаційних процесів: навч. посіб. / упоряд.: Ситник О. І.
Умань : Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2019. – 135 с.

У навчальному посібнику наведено відомості про сучасні глобалізаційні процеси; розглянуті проблеми глобалізації сучасного світу, формування глобальної політичної та економічної систем та шляхи їх розв'язання; визначене місце України в контексті глобалізаційних процесів.

Посібник розрахований на студентів географічних та екологічних спеціальностей, вчителів географії.

Географія глобалізаційних процесів

Навчальний посібник для студентів закладів вищої освіти
(видання друге, доповнене та розширене)

Укладач: Олексій Іванович Ситник

ЗМІСТ

Лекція 1. Глобалізація сучасного світу. Сутність, тенденції, особливості.....	3
1.1. Сутність глобалізації сучасного світу.....	3
1.2. Тенденції глобалізації.....	5
1.3. Особливості глобалізації в сучасному світі.....	12
Лекція 2. Формування глобальної економічної системи.....	18
2.1. Основні поняття глобалізації світової економіки.....	18
2.2. Основні напрями глобалізації та її показники	24
2.3. Глобальна економічна система	29
Лекція 3. Глобальна політична система. Глобалізація культури та фундаментальні зміни в культурно-цілісній орієнтації людини.....	33
3.1. Загальне поняття глобальної політичної системи	33
3.2. Глобалізація культури та фундаментальні зміни в культурно-цілісній орієнтації людини.....	36
3.3. Культурна глобалізація	38
3.4. Мультикультуралізм як політичний проект	47
3.5. Політики культурного плюралізму сьогодні	51
Лекція 4. Глобальні проблеми людства. Перенаселення планети. Реалізація розумної демографічної політики. Збереження миру. Міжнародний тероризм	55
4.1. Перенаселення планети.....	55
4.2. Збереження миру	59
4.3. Тероризм	63
Лекція 5. Ліквідація відсталості, зростаючого розриву у рівні розвитку країн. Боротьба з голодом, хворобами та злиднями.....	73
5.1. Ліквідація відсталості, зростаючого розриву у рівні розвитку країн.....	73
5.2. Боротьба з голодом, хворобами та злиднями.....	82
Лекція 6. Екологічна криза, перехід до сталого розвитку. Рациональне використання мінерально-сировинних ресурсів. Ресурсів Світового океану та космічного простору в інтересах усієї світової спільноти.....	85
6.1. Екологічна криза, перехід до сталого розвитку.....	85
6.2. Сутність екологічних криз.....	86
6.3. Рациональне використання мінерально-сировинних ресурсів.....	89
6.4. Збереження ресурсів Світового океану.....	90
6.5. Рациональне використання космічного простору в інтересах усієї світової спільноти.....	91
Лекція 7. Україна в контексті глобалізаційних процесів.....	98
7.1. Україна в глобалізаційному середовищі – виклики	

сьогодення	98
7.2. Вплив глобалізаційних процесів на розвиток України як сучасної держави	103
7.3. Оцінка впливу глобалізаційних процесів на українське суспільство та національне господарство	109

ЛАБОРАТОРНІ РОБОТИ

Лабораторна робота № 1.....	118
Лабораторна робота № 2.....	119
Лабораторна робота № 3.....	120
Лабораторна робота № 4.....	121
Лабораторна робота № 5.....	122
Лабораторна робота № 6	123
Словник термінів.....	125
Перелік рекомендованих джерел інформації	129